

La Comédiathèque

Karantæne

Jean-Pierre Martinez

comediatheque.net

**Denne tekst stilles gratis til rådighed for læsning.
Dog skal der anmodes om tilladelse fra forfatteren inden enhver offentlig opførelse, uanset om det er i professionelt eller amatørregi. For at kontakte Jean-Pierre Martinez og anmode om tilladelse til at opføre et af hans værker:**
<https://comediatheque.net/>
<https://jeanpierremartinez.net/>

Karantæne

Jean-Pierre Martinez

Fire personer, som ikke kender hinanden, bliver mod deres vilje sat i karantæne i, hvad der viser sig at være et forladt teater. Bag en imaginær glasrude bliver de observeret af en gruppe mennesker (publikum). De formodede syge stiller sig selv en række spørgsmål. Hvilken virus kan de være blevet smittet med? Hvad risikerer de egentlig? Hvornår og hvordan vil alt dette ende? Lidt efter lidt forstår vi, at dette klaustrofobiske scenarie udspiller sig i en nær fremtid, hvor Big Brother hersker, og at årsagen til denne karantæne måske ikke er rent medicinsk...

Personer:

Dom

Pat

Max

Sam/Kim

Kønnene er uden betydning, og en vis unisex eller uniformeret fremtoning vil kendetegne alle karakterer. Skuespillerne kan endda skifte roller under forestillingen, idet hver rolle symboliseres gennem et kostume (patientkitler i blå, lyserød eller grøn, hvid sygeplejerskekittel, sort Mao-jakke). I denne version vil Dom og Max være mænd, mens Pat og Sam/Kim vil være kvinder.

Akt 1

Scenen kan forblive tom, bortset fra en eller to stole. Dom ankommer med usikre skridt. Han bærer en af de kitler (blå, lyserød eller grøn), som patienter har på på hospitalet. Han kaster et undrende blik omkring sig, før han opdager publikum med stor forbavselse. Han går frem for at betragte dem med en bekymret mine. Pat, iført den samme dragt, kommer bag ham.

Pat – Goddag.

Dom bliver forskrækket, vender sig om og får øje på Pat.

Dom – Du gav mig et chok...

Pat – Undskyld... Så du også...?

Dom – Ja...

Et øjeblik akavet stilhed.

Pat – Vi har set hinanden før, ikke?

Dom – Jeg tror, vi var i samme togvogn.

Pat – Vogn 13, ikke sandt? Jeg ved ikke, om det har nogen betydning...

Dom – Betydning? Du mener på grund af tallet 13?

Pat – På grund af det faktum, at vi begge er her! Fordi vi var i samme vogn...

Dom – Jeg ved det ikke. For at være ærlig ved jeg slet ikke, hvorfor vi er her.

Pat – Det gør jeg heller ikke. Jeg forstår ingenting. Da jeg stod af toget, bad to betjente mig om at følge med dem...

Dom – Er du sikker på, at de var betjente?

Pat – Jeg tror det, ja... De havde masker på. Eller, ikke masker... Men sådan nogen som på hospitaler, du ved. De satte mig ind i en ambulance, og...

Dom – En ambulance? Er du sikker? Nej, for hvis det var betjente...

Pat – Lad os sige... en varevogn, så.

Dom – En politibil med medicinsk udstyr.

Pat – Ja, præcis... De kørte mig hertil og sagde, at jeg skulle vente. Hvad med dig?

Dom – Det samme... Så de har heller ikke sagt noget til dig.

Pat – De sagde bare, at jeg skulle vente.

Dom – Og... du har ikke hørt noget andet?

Pat – Nej... (*et øjeblik tavshed*) Jeg tror, jeg hørte ordet karantæne blive nævnt.

Dom – Åh, virkelig...?

Pat – Har du hørt det også?

Dom – Ikke rigtigt...

Pat – Det er vel det mest sandsynlige, ikke?

Dom – Karantæne, ja... Hvad skulle det ellers være?

Pat – Det ville forklare maskerne.

Dom – Ja... Og nu, hvad gør vi?

Pat – Vi venter... Det var det, de sagde, ikke? De sagde, at vi skulle vente.

En pause.

Dom – Karantæne... Hvis det virkelig varer fyrré dage... Jeg håber, vi får nogle forklaringer inden da.

Pat – Man siger karantæne, men... det betyder ikke nødvendigvis, at det varer så længe. Det afhænger af sygdommen.

Dom – Tror du, det handler om en sygdom?

Pat – Hvad ellers? Hvis vi bliver sat i karantæne...

Dom – Ja... Det må være en virus.

Pat – Meget smitsom, formoder jeg.

Dom – Ja... sandsynligvis.

Pat – Jeg mærker ingen symptomer, hvad med dig?

Dom – Nej, heller ikke mig.

Pat – Men... Det betyder ikke, at vi ikke er syge. Det afhænger af inkubationstiden.

Dom – Er du læge?

Pat – Ordonnator.

Dom – Ordonnator?

Pat – Før i tiden kaldte man det IT-specialist, tror jeg.

Dom – Aha... Så du ved noget om virusser...

Pat – Jeg har især tre børn... Hvad med dig?

Dom – Jeg har ingen børn.

Pat – Nej, jeg mente... Du er heller ikke læge?

Dom – Jeg er underviser.

Pat – Underviser...

Dom – Før i tiden kaldte man det lærer, tror jeg. I morgen siger man måske... træner.

Pat – Jeg forstår...

Dom – Åh, virkelig? Og hvad forstår du?

Pat – Nej, jeg mener... Du ved endnu mindre end mig om virusser...

En pause.

Dom – Og inkubationstiden afhænger af virussen?

Pat – Helt rigtigt... Nogle gange mærker man de første symptomer en uge efter smitten. Nogle gange før, nogle gange senere.

Dom – Du lader til at vide en del om spredning af epidemier... for en, der ikke er læge.

Pat – Jeg sagde det jo, jeg har tre børn. Når en af dem bliver syg, går der sjældent mange dage, før de to andre også bliver det.

Dom – Men vi er ikke syge!

Pat – Vi kan være smittebærere længe, før vi selv bliver syge.

Dom – Ja... Hvis vi virkelig bærer virussen.

Pat – Deraf karantænen, formodentlig... Men de forklarer det nok for os snart.

Dom – Ja, sikkert...

Max ankommer, iført den samme dragt som dem.

Dom – Ah... Jo flere vi er...

Pat – Jo flere vi er...?

Dom – Det er et gammelt udtryk... Jo flere vi er... Nej, glem det...

Pat – Måske kan han fortælle os noget.

Max, som ser temmelig forvirret ud, går frem mod publikum.

Dom – Jeg ville ikke satse på det. Han ser ikke for kvik ud.

Pat – Goddag.

Max – Ah, goddag... Jeg... Jeg er også lige kommet...

Dom – Hvordan ved du, at vi lige er ankommet?

Max – Undskyld...?

Dom – Du sagde: "Jeg er også lige kommet." Hvordan ved du, at vi lige er kommet? Vi kunne have været her i flere uger...

Max – Har I været her i flere uger?

Pat – Vi er lige ankommet.

Max – Ah... Ligesom mig så... Det var jo det, jeg sagde.

Pat – Ja...

Max – Og... ved I, hvorfor vi er her?

Dom – Vi håbede lidt, at du kunne fortælle os det...

Max – Jeg ved det ikke... De snuppede mig, da jeg stod af toget, uden nogen forklaring. Jeg har altså bedre ting at lave.

Pat – Og jeg da... Mine tre børn venter derhjemme. For ikke at nævne min mand. Og du?

Max – Jeg er ikke gift. Jeg tog bare en hurtig tur sydpå for at besøge min mor på hospitalet.

Dom – Er hun også syg?

Max – Hun har brækket hoften.

Pat – Det er i det mindste ikke smitsomt...

Max – Nej, men hvem skal betale mig? Jeg har to byggepladser, der skal være færdige inden ugens udgang...

Pat – Måske får vi compensation. Er du håndværker?

Max – Jeg er blikkenslager.

Dom – Og at tænke på, at når man leder efter en, så kan man aldrig finde en...

Max – Undskyld, hvad?

Dom – Nej, ingenting...

Pat – Blikkenslager... Jeg har hørt det ord før, men jeg kan ikke helt huske, hvad det betyder.

Dom – Man siger reparatør nu.

Pat – Ah, ja...

Dom – Herren her er en specialiseret reparatør. Han reparerer rør, vandledninger, haner... Blikkenslager, som man sagde i gamle dage.

Max – Præcis.

Dom – Så du ved heller ikke, hvorfor vi er blevet låst inde her?

Pat – Tror du, vi er låst inde?

Dom – Låst inde eller ej, hvis vi er i karantæne, så må vi vel ikke gå ud, vel?

Max – Så du tror, vi er i karantæne?

Dom – Ifølge fruén her, som er en stor ekspert, er vi smittebærere af en virus og er derfor isoleret.

Max – En virus? Hvilken virus?

Pat – Det... Det er sikkert en ukendt virus. Ellers ville der allerede være en vaccine, og vi ville ikke være sat i karantæne.

Max – Okay... Men hvorfor os? Ved du det?

Pat – Vi må have været i kontakt med en smittet person uden at vide det... Du sagde, at du havde besøgt din mor på hospitalet?

Max – På grund af et brækket ben!

Pat – Ja... Men hospitaler er fyldt med virusser, ikke? Det ved alle...

Max – Så nu er det min skyld, eller hvad...?

Dom – Slap af, min ven. Ingen bebrejder dig noget.

Pat – Og hvis vi skal være her i flere uger, er det bedst, at vi holder sammen.

Max – Tror du, de holder os her i flere uger?

Pat – Vi ved det ikke. Lige nu ved vi ingenting.

En pause.

Max – Og hvordan har I det?

Pat – Fint... Jeg ville hellere tage hjem til min mand og mine børn, men altså...

Max – Nej, men det er jo ligegyldigt. Jeg mener... Føler du dig syg?

Pat (*fornærmet*) – Ikke for øjeblikket.

Max – Og du?

Dom – Jeg har det fint. Men... tak for din bekymring.

Max – Jeg har det også fint... Jeg er i topform.

Dom – Det er godt at høre... Vi glæder os for din skyld...

Max kaster endnu et blik rundt om sig.

Max – Ved I, hvor vi egentlig er?

Dom – Nej... Vi kunne ikke se noget fra den rustvogn, der bragte os hertil. Persiennerne var trukket ned.

Max – En rustvogn? Er du sikker?

Dom – Sagde jeg det? Nej, jeg mente selvfølgelig en sanitetsvogn.

Pat – Vi kørte i højst et kvarter. Vi kan ikke være langt fra stationen...

Max – Ja... Men det er ikke et hospital.

Pat – Nej... Men lige nu er vi jo ikke syge.

Max – Det er mærkeligt... Hvad er det her sted...? (*Han går rundt på scenen og stivner pludselig, da han får øje på publikum.*) Og hvem er de der?!

Pat – De der? Hvem?

Max (*peger mod publikum*) – Dem dér!

Pat går frem og kniber øjnene sammen.

Pat – Jeg kan ikke se noget... Med de her lys... Det er blændende...

Max – Der! Alle de mennesker, der stirrer på os!

Pat (*ser endelig publikum*) – Nej... Hvad er det her...? (*Til Dom*) Har du set dem?

Dom – Ja... Det var det første, jeg så, da jeg kom ind.

Pat – Du kunne godt have sagt det til os!

Dom – Hvad?

Pat – At vi blev iagttaget! At nogen lyttede til os!

Dom – Det gik ud af mit hoved... Hvad ville det have ændret? Vi har jo ikke gjort noget forkert, vel? Og vi har ikke sagt noget forkert...

Pat – Det håber jeg...

Max – Jeg har i hvert fald ikke sagt noget som helst.

Pat – Det her er et mareridt...

Max – Tror du, de kan høre os?

Dom – Jeg tror endda, at de er her for det.

Max – For at lytte til os?

Pat – For at observere os, i hvert fald. Nu hvor vi er til observation. For at se, hvordan sygdommen udvikler sig...

Max – Det er mærkeligt. Vi kan ikke høre dem.

Dom – Måske fordi de ikke siger noget.

Pat – Eller også sidder de bag en glasrude.

Max – En glasrude...?

Pat – Som i et forhørslokale, kan I se... (*kniber øjnene sammen mod projektørerne, der blænder hende*) Og med de her lys, de sender direkte i øjnene...

Dom – Jeg har aldrig været i et forhørslokale før. Ikke før i dag, i hvert fald.

Pat – Men jo, selvfølgelig ved du det. Når man er på den rigtige side, kan man se folk, men de kan ikke se os.

Max – Folk?

Pat – De mistænkte!

Max – Ja, men her kan vi jo se dem.

Dom – En ting er jeg sikker på: hvis jeg en dag ender i et forhørslokale, vil jeg helt sikkert ikke være på den rigtige side.

Max – Den rigtige side...? Hvilken side er det, ifølge dig?

Dom – Den rigtige side af glasset! Den side, hvor man kan se uden selv at blive set...

Max – Så ifølge dig er det dem, der skal afhøres... og vi er her for at se på.

Pat – Du har ret, det giver ingen mening. Vi er ikke politifolk...

Dom – Hvis du siger det...

Pat – Undskyld mig?

Dom – Du ser også ud til at vide en del om forhørslokaler...

Pat – Hvad prøver du at antyde?

Dom – Jeg ved ikke... Du ved næsten alt om virusser... Du ved, hvordan et forhørslokale ser ud. Det er ikke dem, der har sendt dig, vel?

Pat – Dem? Jeg forstår ikke...

Max – Du kunne være en infiltreret agent. Jeg tror, det er det, denne herre prøver at insinuere. En spion, hvis du foretrækker det...

Pat – Jeg tror nærmere, vi alle er ved at blive skøre. De her mennesker er sikkert læger. De er her for at observere, hvordan vores sygdom udvikler sig, uden at risikere selv at blive smittet.

Max – Vi kunne jo bare lade som om, de ikke er der.

Dom – Præcis. Det gør vi... Som om ingenting var sket. Som om vi ikke var forsøgsdyr i et laboratorium, overvåget dag og nat af et hundrede specialister, der vil se, hvor længe vi overlever, og hvordan vi dør...

Sam ankommer, iført samme dragt som de andre.

Sam – Goddag...

Pat – Måske kan denne dame give os nogle oplysninger... Goddag, frue, er De læge?

Sam – Jeg er informant.

Pat – Informant?

Dom – Før i tiden sagde man journalist, tror jeg.

Max – Ah... Så du er ligesom os.

Sam – Er I alle informanter?

Max – Nej... Jeg mener, du er ligesom os... Du ved ikke, hvorfor vi er blevet bragt hertil.

Sam – Undskyld, men jeg har ingen anelse. Lige da jeg steg af toget...

Dom – Ja, ja, det ved vi godt...

Sam – Jeg svarer jo bare... Hvis I allerede ved det, hvorfor spørger I mig så?

Max – Men vi ved ingenting, det sagde vi lige!

Sam – Ingen grund til at hidse sig op.

Max – Undskyld, du har ret.

Sam – Så, jeg var lige steget af toget, og... nogle betjente førte mig hertil. Jeg har ingen andre oplysninger. Jeg aner ikke, hvorfor vi er blevet tilbageholdt.

Dom – Sagde nogen, at det var en tilbageholdelse?

Sam – Nej, ikke direkte, men...

Pat – Jeg hørte snarere ordet karantæne. Eller det var i hvert fald det, jeg forstod.

Sam – Måske talte de om din alder...

Dom – Ja, det hjalp os da virkelig meget videre...

Sam – Hvis vi er blevet sat i forvaring, må der være en god grund.

Dom – Åh, så nu er vi i forvaring?

Sam – Undskyld... Jeg mente observation...

Pat sænker stemmen lidt og peger diskret mod publikum.

Pat – Så du ved heller ikke, hvem alle de mennesker er, der kigger på os...?

Sam bemærker publikum, men viser ingen overraskelse.

Sam – Nej...

Max – Så du var også i det tog?

Sam – Vogn 13. Sæde 40. Og I?

Pat – 42.

Max – 41.

Dom – 43.

Sam – Så sad vi lige ved siden af hinanden.

Pat – Eller overfor hinanden.

Sam – Det kunne forklare, at vi blev smittet af den samme person... Men hvem?

Hun kaster et mistroisk blik på de tre andre. Generel forvirring.

Pat – Vi ser virkelig mærkelige ud i de her dragter. Jeg føler, at jeg er havnet på et sindssygehospital...

Max – Men galskab er vel ikke smitsomt... Eller hvad?

Sam – Lad os bare undgå fysisk kontakt for en sikkerheds skyld.

Dom – Åh, så du havde tænkt dig at...?

Pat – Vi bør også undgå at hoste. Eller i det mindste dække munden med hånden.

Dom – Hvorfor har de så ikke givet os masker? Hvis vi virkelig er smittebærere.

Pat – De har nok vurderet, at det ikke var nødvendigt mellem os. Hvis vi allerede er dømt...

Sam – Dømt?

Pat – Undskyld, jeg mente smittet.

Max – I så fald er der ingen grund til at holde sig for munden, når man hoster.

Dom – Så vi kan vel også røre hinanden, ikke?

Sam – Vi kunne i det mindste præsentere os først. (*Rækker hånden frem mod Dom*)
Sam.

Efter en kort tøven giver Dom hende hånden.

Dom – Dom.

Sam giver også hånden til de to andre.

Pat – Pat.

Max – Max.

De giver alle hinanden hånden med en vis tilbageholdenhed. Pludselig lyder en svag knitring fra en højttaler, og en stemme høres i rummet.

Stemme – Goddag alle sammen. Kan I høre os?

Et øjeblik stilstand.

Sam – Bekræftet. Vi modtager jer fem ud af fem.

Dom – Eller lad os sige fire ud af fem.

Stemme – Først og fremmest beder vi jer om undskyldning for disse ulemper, som desværre har været nødvendige på grund af den krise, vi alle står over for. Vi har været nødt til at handle hurtigt. Og vi har ikke haft tid til at forklare jer klart, hvorfor I er blevet tilbageholdt... Jeg mener, hvorfor I befinder jer i denne isolationszone, for at undgå enhver kontakt med omverdenen...

Pat – Og kan vi så endelig få at vide, præcis hvilken sundhedskrise vi står overfor?

Stemme – Det er en smule svært at forklare gennem en højttaler. Men bare rolig. Vi kommer snart for at møde jer. Indtil da sørger vi for, at I ikke mangler noget. I indgangen er der et køleskab og godt fyldte skabe, så I kan få noget at spise. Der er også en dør, der fører til en gang med værelser, hver med eget badeværelse og minibar. Det er simpelt, men I vil se, at der er alt, hvad I har brug for...

Dom – Alt, hvad vi har brug for?

Stemme – Der er endda et bordfodboldspil.

Max – Kan vi i det mindste få at vide, hvor længe det her skal vare?

Pat – Min mand og mine børn venter derhjemme. Eller, i hvert fald mine børn...

Stemme – Bare rolig. Jeres familier, jeres arbejdsgivere eller jeres kunder er blevet informeret. Vi ønsker jer et behageligt ophold hos os, og vi ses snart.

Der lyder endnu en svag knitren fra højttaleren, så bliver der stille.

Pat – Behageligt ophold?

Dom – Og det var så det... Nu er der ikke andet for end at holde kæft og vente...

Sam – Det er fuldstændig vanvittigt...

Alle står et øjeblik i forbløffelse.

Pat – Jeg ringer til min mand. Bare for at informere ham. (*Hun tager sin mobil frem.*) Og måske har de udenfor flere oplysninger... (*Hun trykker på en tast, men hendes ansigt stivner.*) Jeg har ingen forbindelse... Hvad med jer?

Dom tager sin mobil frem.

Dom – Heller ikke mig.

Sam – De må bruge en signalblokker...

Max – Men hvorfor?

Et øjeblik tavshed.

Pat – Så vi er virkelig afskåret fra verden...

Dom – Hvad gør vi?

Sam – Hvad vil du have, vi skal gøre?

En pause.

Max – Vi kunne jo bare spise.

Dom – Undskyld, hvad?

Max – De har fortalt os, hvor maden er.

Dom – Så vi er fanget her uden at vide hvorfor, uden nogen mulighed for at kommunikere med omverdenen, og det eneste, han tænker på, er mad...

Max – Har du en bedre idé?

Dom – Nej...

Max – Så gør, hvad du vil, men jeg er sulten...

Han går ud. De tre andre ser på hinanden.

Sam – Jeg må indrømme, jeg er også lidt sulten...

Han går ud.

Dom – Hvad synes du?

Pat – Efter alt... hvad ville vi opnå ved at sulte os selv?

Hun går ud. Efter en kort tøven følger han efter.

Sort.

Akt 2

Lyset vender tilbage til scenen. Dom og Pat går rastløst frem og tilbage, som løver i et bur. Max observerer dem med en afslappet mine, mens han spiser et stykke pizza.

Pat – Var vi ikke fire før?

Dom – Jo...

Pat – Den fjerde er væk...

Dom – Hvad var det nu, hun hed?

Max – Kim.

Pat – Kim?

Dom – Sam, tror jeg.

Max – Ja, Sam, det var det...

Dom – Hvad mon der er sket med hende?

Max – Måske har de løsladt hende.

Pat – Har de løsladt hende? Og hvorfor ikke os?

Dom – Eller også er hun død...

Pat – Død? Mener du... af denne sygdom?

Dom – Jeg ved det ikke. *(til Max)* Hvad tænker du?

Max – Ja, måske er hun død.

Pat – Det ser i hvert fald ikke ud til at ødelægge din appetit...

En pause.

Dom – Hvor længe har vi været her?

Pat – Jeg vil gætte på en uge, ikke?

Max – Præcis syv dage.

Pat – Ja, det var også det, jeg sagde... En uge. Jeg føler, jeg er ved at blive skør.

Dom – Det gør jeg også.

Pat – Helt sindssyge er vi ikke endnu. Men spærret inde, det er vi.

Max – Under alle omstændigheder blev vi jo bedt om at blive her.

Dom – Vi? Hvem er "vi"?

Max – Myndighederne. Altså, sundhedsmyndighederne. Det sagde de over højttaleren. Hørte I det ikke?

Pat – Det var bare en anonym stemme i en højttaler...

Dom – Det er rigtigt, hvad ved vi egentlig? Måske er vi blevet bortført...

Max – Af politiet?

Pat – Måske var det falske betjente. De havde masker på...

Max – Hvorfor skulle nogen bortføre os?

Dom – For at afpresse vores familier? Jeg har ingen familie... Jeg går ud fra, at I heller ikke er milliardærer.

Pat – Jeg har kun min lejlighed, som stadig tilhører banken, indtil mit 50-årige lån er betalt af. Jeg tror ikke, min bank ville betale en løsesum for at få mig fri... bare i håb om, at jeg kunne fortsætte med at betale af på lånet.

Dom – Og så har ingen engang bedt om en løsesum.

Max – Ikke så vidt jeg ved.

Dom – Vores kidnappere har sikkert indset, at vi ikke var gode ofre, og så er de stukket af. De glemte bare at frigive os...

Pat – Eller også er det en gidseltagning. Gidseltagninger varer ofte længe. Nogle gange i årevis.

Max – En gidseltagning?

Pat – Hvorfor ikke? De har krav, og de truer med at dræbe os, hvis myndighederne ikke giver dem, hvad de vil have.

Max – I så fald er vi på den.

Dom – Vi?

Max – Nej, jeg mener... os. Vi er på den. Det er længe siden, myndighederne sidst gav efter for terroristers krav. Selv når gidslers liv er i fare.

En pause.

Pat – Jeg tror, vi begynder at fantasere... Nej, det er bare en almindelig karantæne, og det er det.

Dom – Tror du?

Pat – Det er i hvert fald det, jeg vælger at tro. For ikke at blive sindssyg...

Max – Du har ret. Vi skal ikke se alt i sort.

Pat – Det vigtigste er, at ingen af os er syge... Hvis det virkelig er en karantæne, vil de slippe os ud på et tidspunkt...

Max – Hvilken sygdom skulle vi overhovedet være smittet med?

Dom – Det er sjovt, du sagde "hvilken sygdom", og ikke "hvilken virus".

Pat – Hvad skulle vi ellers være smittet med? Hvis ikke en sygdom?

Max – Jeg ved det ikke... Det var bare en måde at sige det på... Hvad synes I?

Dom – Ingenting. Jeg synes ingenting. Og hvis jeg gjorde, ville jeg ikke sige det til dig.

Pat vender sig mod publikum.

Pat – Og de dér... De er her stadig...

Max – Måske kan de heller ikke gå.

Pat – De bliver holdt som gidsler ligesom os?

Dom – Hvis de frit kunne forlade stedet, undrer det mig virkelig, hvorfor de stadig er her.

Max – Ja... For der sker ikke ligefrem noget spændende.

Pat – Det føles som et reality-show. Selv vi ender med at kede os...

Doktor Kim ankommer bag dem. Det er den samme skuespillerinde, der tidligere spillede Sam. Hun bærer en sort Mao-jakke og har et smil som en tv-vært.

Kim – Kære venner, goddag!

De tre andre vender sig om, overraskede.

Pat – Hun har ikke den samme kittel som os. Hun må være læge.

Dom – Mærkeligt... hendes ansigt virker bekendt...

Pat – Jeg synes også, jeg har set hende før.

Max – Måske vil hun endelig forklare os, hvad vi laver her...

Dom – Endelig!

Pat – Goddag, doktor. Så... vi bliver løsladt nu?

Kim – Ikke helt endnu...

Dom – Kan du først fortælle os, hvem du er, og hvorfor vi er her?

Kim – Jeg er... jeres reformator.

Pat – Reformator?

Kim – Jeg er her for at bringe jer tilbage i form.

Pat – Jeg tror, man kaldte det inkvisitor før i tiden.

Dom – Og i morgen kalder man det frelser.

Pat – Men er du læge?

Kim – I hvert fald er jeg doktor... Jeg er doktor Kim. Og jeg er her for at helbrede jer.

Dom – Helbrede os?

Kim – Lad os sige... bringe jer tilbage på den rette vej. Helbredelsens vej...

Pat – Og hvordan har du tænkt dig at gøre det?

Kim – Ved at omformatere jer, selvfølgelig. Hvis det stadig er muligt...

Pat – Så du har altså ikke en vaccine?

Max – Det lyder virkelig beroligende...

Pat – Men hvorfor holder I os her? Nu må det være på tide at fortælle os det.

Kim – I har været i kontakt med en farlig person.

Max – Du mener... en person, der bar på en farlig virus?

Kim – Ja, på en måde. Vi venter på at se, om I også er blevet smittet...

Dom – Men vi har ikke fået nogen behandling!

Kim – Der findes ingen behandling.

Dom – Du mener ingen medicinsk behandling?

Pat – Men vi har jo ingen symptomer!

Kim – Det er en tilstand med meget lang inkubationstid.

Dom – Og hvis vi virkelig er smittede med denne virus, hvad vil I så gøre med os?

Kim – Vi afventer instruktioner om den sag.

Dom – Jeg føler, at jeg taler med en robot, hvis harddisk er lidt ridset. Er du sikker på, at det ikke er dig, der har en virus?

Pat – Det eneste, der er sikkert, er, at vi har været spærret inde her i en uge, uden nogen kontakt med vores familier...

Dom – Selv ikke over telefonen!

Pat – Nettet er blokeret. Men virusser overføres vel ikke via telefon, vel?

Kim – Det kommer an på hvilke...

Pat peger på publikum.

Pat – Og hvem er alle de mennesker, der observerer os?

Kim – De er også forsøgspersoner.

Pat – Også dem? Så vi er virkelig forsøgspersoner.

Kim – Vi vil se, hvordan de reagerer efter længere tids kontakt med personer, der er alvorligt ramt... som jer.

Dom – Men vi har jo ingen kontakt med dem!

Kim – Nej. Men de hører jer. Og de ser jer.

Max – Jeg føler mig som en hamster i et laboratorium.

Pat – Hvis bare vi havde et hjul at løbe i, så vi kunne få lidt motion.

Kim – Det her er ikke en leg, tro mig.

Pat – Men hvad er denne virus egentlig?

Kim – I virkeligheden... er det ikke helt en virus.

Max – Hvad er det så?

Kim – Det er snarere noget, der overføres gennem auditiv eller visuel kontakt. Eller begge dele. Gennem imitation, kan man sige.

Dom – Nå ja, det gjorde det straks meget klarere.

Kim – Nogen i vogn 13 udviste en upassende, afvigende og derfor farlig adfærd foran jer.

Pat – Hvilken slags adfærd?

Kim – Kan I virkelig ikke huske det?

Pat – Nej.

Kim – Ingen af jer?

Dom – Nej.

Kim – Vi får se. Vi har netop isoleret jer her for at sikre, at I ikke er smittebærere.

Pat – Smittebærere? Men du sagde jo, at det ikke var en virus!

Kim – For at sikre, at I ikke er fristet til at gengive denne farlige adfærd, hvis du foretrækker den formulering. For at undgå at inficere andre.

Pat – Og hvor længe vil I holde os her, før I er sikre på, at vi ikke er... smittebærere?

Kim – Vi afventer instruktioner om den sag. Indtil videre, prøv at huske.

Max – Huske hvad?

Kim – Hvad I så og hørte i vogn 13. Jeg lader jer tænke lidt mere over det...

Pat – Men altså...

Kim – Det er alt for i dag. Kære venner, vi ses snart igen. Og indtil da, hvis I har brug for noget, så sig endelig til.

Pat – Sig til? Hvordan? Vi er låst inde her og har ingen måde at kommunikere med omverdenen på! Ikke engang med roomservice...

Kim – Bare rolig... Bed, og der vil blive givet jer. Søg, og I skal finde...

Dom – Bank på, og der vil blive lukket op?

Kim forlader scenen.

Pat – Huske...

Max – Kan du huske noget?

Dom – Nej... Hvad med dig?

Pat – Heller ikke...

Dom – Og hvis vi kunne huske noget, ville vi så sige det?

Max – Hvorfor ikke?

Pat peger på publikum.

Pat – Jeg minder dig om, at vi bliver lyttet til...

Dom – Det glemmer vi ikke foreløbig.

Max – At vide, at man bliver lyttet til... det forhindrer vel afvigende adfærd, ikke?

Dom – Hvad er afvigende adfærd?

Pat – Afvigende i forhold til hvad?

Max – Det... det ved vi ikke.

Pat – Det ved vi ikke længere.

Dom – Vi har sikkert vidst det engang... men vi har glemt det.

En pause.

Max – Alt det her giver mig lyst til mad. Er jeg den eneste?

Max går ud.

Pat – Han tænker virkelig kun på at spise, ham dér...

Dom – Jeg spekulerer på, om den idiot ikke er her for at overvåge os.

Pat – Vi bliver allerede overvåget, ikke?

Dom – Lad os sige, at han holder øje med os indefra.

Pat – En spion? Det kunne være hvem som helst af os.

Dom – Ja... Hvorfor ikke mig?

Pat – Jeg tror ikke, du er en af deres.

Dom – Måske er det dig, der er spionen. Og du prøver at få mig til at tale.

Pat – I så fald gør jeg det ikke særlig godt. Du siger jo ingenting.

Dom – Jeg er bare forsigtig, det er alt...

Pat – Så er det mig, der må tale.

Dom – Som du vil.

Pat – Jeg sagde, at jeg ikke kunne huske noget, men... det er ikke helt sandt.

Dom – Virkelig?

Pat – Jeg kan huske noget.

Dom – Jeg lytter... (*peger på publikum*) Vi lytter alle...

Pat – Jeg husker det par, der sad ved siden af os i toget.

Dom – Åh ja...?

Pat – Manden begyndte at fortælle kvinden en historie.

Dom – En historie?

Pat – En skør historie.

Dom – Jeg ville gerne høre den.

Pat – En galning finder et spejl. Han ser sig selv i det og udbryder: "Det fjæs ligner mig bekendt..." Den anden tager spejlet, kigger ind i det og svarer: "Selvfølgelig, den idiot er jo mig!"

Dom – Og du synes, det er en skør historie?

Pat – I hvert fald kan kun en gal fortælle en så meningsløs historie. Det er det, vi altid har fået at vide, ikke?

Dom – Ja...

Pat – Og denne historie kendte du allerede, før jeg fortalte dig den...

Dom – Måske.

Pat – Du hørte den, ligesom mig, i den togvogn.

Dom – Lad os sige, at jeg gjorde. Og hvad så?

Pat – Kvindens ansigt blev... forvredet. Hun blev ramt af kramper fra top til tå. Hun åbnede munden, og en mærkelig, hakkende lyd kom ud af hendes hals.

Dom – En lyd? Hvilken slags lyd?

Pat – Ha, ha, ha!

Dom – Ha, ha, ha?

Pat – Ha, ha, ha!

Hun begynder at grine på en hysterisk måde.

Dom – Lidt mere dæmpet, tak... Og derefter?

Pat – Hun så ikke ud til at lide. Han kiggede på hende og begyndte at få de samme symptomer.

Dom – Så det er smitsomt. Og derefter?

Pat – Politiet kom og tog dem begge med.

Dom – Jeg forstår...

Pat – Selvfølgelig gør du det. Du var der, ligesom jeg var.

Dom – Jeg kan ikke huske det...

Pat – Jeg er ikke en spion. Du kan stole på mig.

En pause. Han fører hende mod baggrunden af scenen, væk fra publikum.

Dom – Det kaldes latter.

Pat – Undskyld, hvad?

Dom – Denne smitsomme sygdom, hvis symptomer du netop har beskrevet. Den hedder latter.

Pat – Latter? Hvad er det?

Dom – En sygdom, som sundhedsmyndighederne troede, de havde udryddet. Ikke helt, som du kan se.

Pat – Men hvad var det for en sygdom?

Dom – En meget gammel lidelse. Lige så gammel som menneskeheden. Symptomerne var relativt harmløse, men den førte til kaotisk adfærd. Afvigende, som de siger...

Pat – Men jeg har netop fortalt dig den samme historie, og du grinede ikke.

Dom – Anden gang er det altid mindre sjovt. Og vi har vænnet os af med at grine. Vi ved ikke længere, hvad der er morsomt.

Pat – Morsomt?

Dom – Morsomt. Eller komisk. Det, der udløser latter. Vi ved ikke længere, hvordan man griner.

Pat – Og du? Ler du nogensinde?

Dom – I hemmelighed, mener du? For ellers... Du har set, hvad der sker med dem, der bliver taget i at grine.

Pat – Og hvad så?

Han nærmer sig hende og taler lavt.

Dom – Jeg er med i en gruppe.

Pat – En terrorgruppe?

Dom – Ja, hvis du vil. Vi holder hemmelige møder. Vi fortæller hinanden sjove historier, og vi griner. Eller... vi prøver i det mindste.

Pat – Skøre historier?

Dom – Skal man være skør for at gøre grin med myndighederne? Eller endda Den Øverste Leder...

Pat – Men at kritisere myndighederne er forbudt, ikke? Og at håne Den Øverste Leder er blasfemi.

Dom – Engang var blasfemi tilladt.

Pat – Hvordan ved du alt det?

Dom – Vi har fundet bøger.

Pat – Bøger?

Dom – Og aviser også.

Pat – Hvad er det?

Dom – Det er som tablets, men bogstaverne er trykt med sort blæk på papir.

Pat – Som på emballage?

Dom – Og fordi det ikke udsendes over et netværk, kan det ikke kontrolleres.

Pat – Og naturligvis er det forbudt.

Dom – Der var engang, hvor det ikke var... Det var en anden tid.

Pat – Jeg kan ikke huske det.

Dom – En tid, som alle har glemt. Myndighederne har gjort alt for at slette den. Ved blandt andet at brænde alle bøger.

Pat – Latteren...

Dom – Det siges, at det var dét, der gjorde mennesket unikt. Det, der adskilte det fra sociale dyr som bier, myrer eller termitter...

Pat – Vi har stadig intelligensen.

Dom – Men hvor længe endnu...? Lærerne er blevet til undervisere. Politikerne til reformatorer. IT-specialisterne er blevet til ordonnatorer og er snart blot computere...

Max vender tilbage. De afbryder deres samtale og tager en afslappet mine.

Pat – Har du spist godt?

Dom – Smagte det godt?

Max – Fremragende.

Pat – Hvad var der på menuen i dag?

Max – Pizza.

Dom – Igen?

Pat – Hvor længe vil de holde os spærret inde her og fodre os med pizzaer?

Max – Jeg kan godt lide pizza.

Dom – Og hvis vi stak af?

Max – Stikke af? Men det er forbudt, ikke?

Dom – Selvfølgelig... Jeg spøjte bare.

Max – Naturligvis er det forbudt. Og så ville vi jo risikere at smitte andre derude.

Dom – Publikum, for eksempel. De ser ikke ud til at grine meget lige nu, men...

Max – Og under alle omstændigheder ville de hurtigt finde jer igen...

Dom – Godt... Så hvad gør vi?

Pat – Er der mere pizza tilbage?

Max – Der er masser i fryseren. De skal bare en tur i mikrobølgeovnen.

Dom – Jeg går med.

Dom og Pat går ud. Kim vender tilbage.

Kim – Nå? Har du fået dem til at afsløre noget?

Max – Intet... Jeg begynder at spekulere på, om jeg overhovedet er en særlig god informant...

Kim – Ja, det tænker jeg også... Nå... Men du har vel en mening?

Max – En hvad?

Kim – Hvad synes du?

Max – Ingenting. Du har altid sagt, at jeg tænkte for meget, Chef. Og at det kunne være farligt...

Kim – Under alle omstændigheder har vi allerede en sag på dem.

Max – Og på mig, har I også en sag?

Kim – Selvfølgelig! Det var endda dig selv, der skrev den, efter at du meldte dig selv til politiet for at få dusøren. Kan du ikke huske det?

Max – Jo, jo... Det gav mig ti års internering, for at bringe mig tilbage på rette spor, som du siger.

Kim – Hvis alle var som dig, ville vi have langt færre problemer, tro mig.

Max – Er du sikker på, at de her folk er farlige, Chef?

Kim – Tvivler du stadig?

Max – Nej, selvfølgelig ikke...

Kim – Da du nu er ude af stand til at få dem til at tale, skriver du en ny rapport om dig selv. Du laver en liste over alle dine afvigende tanker. Jeg vil have den på mit skrivebord i morgen tidlig.

Max – Ja, Chef.

Max kigger rundt, også mod publikum.

Kim – Hvad tænker du på nu?

Max – På ingenting, forsikrer jeg dig.

Kim – Jeg kan se, at du tænker på noget! Så?

Max – Jeg spekulerede bare... Hvad er det her sted?

Kim – Et forladt teater.

Max – Et teater?

Kim – Et sted, hvor folk engang samledes for at grine sammen.

Max – For at grine?

Kim – Dengang var det lovligt. Man kunne gøre grin med alt. Selv med myndighederne.

Max – Selv med Den Øverste Leder?

Kim – Selv med sig selv.

Max – Godt, at den tid er forbi.

Kim – Ja... Du vil vel ikke fortælle mig, at du stadig tænker på noget?

Max – Jeg går og laver min rapport.

Max går ud. Kim vender sig mod publikum.

Kim – Og I der... går det godt? Ingen alarmerende symptomer? Ingen uventede latterudbrud? Godt, for hvis I holder jer i skindet, lader vi jer gå senere...

Kim går ud. Dom og Pat vender tilbage.

Dom – Tror du, det er ham?

Pat – Hvem?

Dom – Sam! Tror du, han er en spion?

Pat – Så du tror ikke længere, at det kunne være mig?

Dom – Nej.

En pause.

Pat – Det her par, du husker dem udmærket.

Dom – Hvilket par?

Pat – Manden, der fortalte en historie til kvinden, og de grinede sammen.

Dom – Og hvorfor tror du, at jeg husker det?

Pat – Fordi det par... det var os.

Dom – Måske... (*En pause.*) Havde du aldrig grinet før?

Pat – Nej. Jeg vidste ikke, hvad der skete med mig. Det var som om... Jeg mistede kontrollen... Jeg skammede mig lidt.

Dom – Jeg forstår. Det er altid sådan første gang.

Pat – Og du? Har du grinet med andre kvinder før?

Dom – Ja. Med andre kvinder. Og med andre mænd også. Nogle gange flere sammen.

Pat – Flere sammen...

Dom – Kunne du lide det?

Pat – Jeg... jeg ved det ikke...

Dom – Du kunne lide det.

Pat – Ja...

Dom – Du vil se, efter det kan man ikke undvære det.

Pat – Det er netop det, der skræmmer mig. Og det er vel derfor, de har spærret os inde her, ikke?

Dom – Ja... De to andre, over for os, de må have været betjente.

Pat – Det var dem, der bragte os her. De havde masker på, men jeg genkendte deres stemmer.

Dom – Så du vidste det.

Pat – Ja. Men hvorfor bekymrer det dem så meget, at to mennesker griner?

Dom – De ved, at latter har en ødelæggende virkning.

Pat – Ødelæggende? Du mener, det er farligt for helbredet?

Dom – For helbredet, nej. Tværtimod, det er nok snarere sundt. Det er dem, det er farligt for.

Pat – Hvorfor det?

Dom – Når man begynder at grine af alting, bliver man langt mindre naiv og dermed meget mindre medgørlig. Latter er subversiv...

Pat – Og hvad vil de gøre med os?

Dom – Jeg ved det ikke. Vi skræmmer dem.

Pat – Skræmmer dem?

Dom – De frygter, at denne latter er smitsom. Og at epidemien vil vælte hele systemet. Og dem med...

Pat – Tror du, de kunne finde på at slå os ihjel?

Dom – De har sikkert allerede overvejet det. Men de kan ikke slå alle ihjel...

Pat – Så hvad gør vi?

Dom – Vil du høre en til?

Pat – En anden vittighed?

Dom – Når man nu alligevel skal dø, kan man lige så godt dø af grin...

Pat – Jeg advarer dig, jeg er gift.

Dom – Bare rolig, at grine er ikke rigtig utroskab.

Pat – Jeg lytter...

Dom – Så det er historien om...

Pat – Lad os ikke blive her, jeg tror, vi bliver aflyttet...

Dom – Du har ret... Lad os hellere gå ind på mit værelse...

De går ud. Kim og Max vender tilbage.

Max – Her, chef, min rapport.

Kim – Den er ikke særlig tyk... Er du sikker på, at du ikke har glemt noget?

Max – Helt sikker, chef.

Kim – Hvor er de? De er vel ikke stukket af...?

Max – De må være på deres værelser.

Man hører Dom og Pat grine højlydt.

Kim – Nu er vi i det mindste sikre.

Max – Ja... De har uden tvivl fanget virussen.

De lytter igen til latteren, lettere forlegne og urolige.

Kim – Har du nogensinde grinnet?

Max – Nej, og du?

Kim – Det lyder smertefuldt, ikke?

Max – Jeg ved det ikke, jeg siger jo, at jeg aldrig har grinnet. Prøver du at lokke mig i en fælde igen?

Nye latterudbrud høres off-stage.

Kim – Denne gang har vi ikke noget valg. Vi må rapportere det til Autoriteten...

Sort.

Akt 3

Kim står op, stadig iført sin Mao-jakke. Dom, Pat og Max sidder ned. Dom og Pat bærer stadig deres blå, lyserøde eller grønne patientkitler, men Max bærer nu en hvid kittel som en sygeplejer.

Kim – Kære venner, tak fordi I har svaret på vores invitation.

Pat – Som om vi havde et valg...

Dom – Vi er fanger!

Kim rømmer sig og fortsætter, som om intet var sket.

Kim – Jeg har samlet jer her til en gruppeterapi.

Pat – Du mener et forhør...

Kim – Vi ved, at to af jer har oplevet en latterkrise, siden I kom hertil. Hvilket beviser, at den ene eller den anden allerede var smittet, før karantænen begyndte. Og at den anden har pådraget sig virussen ved kontakt.

Dom – Hvis du allerede ved det, hvorfor så denne skueproces?

Kim – Vi forventer, at de skyldige melder sig selv. Det er en del af terapien...

Max – Latter, os? Men vi ved ikke engang, hvad det betyder. Ikke sandt, venner?

Pat – Lad være... Vi har forstået, at du er en spion.

Max – Men jeg forsikrer jer...

Dom – En meget dårlig spion, i øvrigt.

Max – Okay, måske en infiltreret, men jeg er ikke en spion. Spioner er dem fra den forkerte side. Vi er på den rigtige side, ikke sandt, Chef?

Kim – Denne herre er ikke en spion. Han er en informant.

Dom – Og du, hvad er du så, helt præcist?

Kim – Jeg er jeres reformator.

Dom – En reformator?

Kim – Jeg er her for at reformere jer.

Dom – Det er ikke den oprindelige betydning af ordet reformator.

Kim – Slå det op i ordbogen, så vil du se!

Dom – Det er jer, der har skrevet hele den ordbog om. Men jeg har fundet et gammelt leksikon, og jeg kender betydningen, som alle disse ord havde engang.

Kim – Det er nu op til Autoriteten at definere betydningen af hvert ord, udelukkende med Nationens bedste for øje.

Dom – I har skrevet alt om! Selv Bibelen! I har erstattet Gud med Den Øverste Leder! Og I har brændt alle bøgerne for at slette enhver spor af fortiden!

Kim – Tilsyneladende ikke alle, siden du synes at have læst nogle.

Dom – Alt, hvad vi kan læse i dag, er på en skærm via et netværk, som I har fuld kontrol over.

Pat – Så du vil reformere os... Slette harddisken og geninstallere operativsystemet, er det sådan?

Dom – Og sandsynligvis også installere et antivirus...

Kim – Latter er meget vanedannende. Når man først har grinet én gang, vil man altid have lyst til at gøre det igen.

Pat – Så ifølge dig er latter en form for stofmisbrug?

Dom – Et mildt stofmisbrug, i hvert fald.

Kim – Afhængighed af latter er som afhængighed af alkohol. Man helbredes aldrig helt. Man kan afstå fra at grine. Men fristelsen vil altid være der.

Max – Alkoholiker én gang, alkoholiker altid.

Kim – Du ved, hvad du taler om. Vi sendte dig på afvæning i ti år. Du drak alkohol i hemmelighed. Og du meldte dig selv til politiet.

Max – Nu drikker jeg ikke mere.

Dom – Men han æder som et svin...

Max – Så denne terapi er lidt som et møde i Anonyme Alkoholikere?

Kim – Præcis... Et møde for Anonyme Lattermænd.

Pat – Hvor formålet er at afsløre dem, der griner i hemmelighed.

Kim – Præcis.

Dom – Og hvordan vil du gøre det?

Kim – Jeg vil fortælle jer en historie. En sjov historie, siges det. Så må vi se, hvem der begynder at grine.

Pat – Jeg forstår. En slags test.

Dom – Det er mærkeligt, men uanset hvilken historie du fortæller, tvivler jeg på, at den får nogen til at grine.

Kim – Hvorfor det?

Dom – Fordi man skal være i godt selskab og i samtykke for at kunne grine.

Pat – Så i bund og grund siger du, at den første, der griner, bliver sendt i en genopdragelseslejr.

Dom – Eller endnu værre, henrettet.

Kim – Hvordan har du gættet det?

Pat – Jeg er allerede ved at dø af grin...

Kim – Nå, men jeg fortæller jer historien alligevel.

Max – Vi lytter, Chef.

Kim – En galning finder et spejl. Han kigger i det, ser sit eget ansigt og udbryder: "Det fjæs ligner mig bekendt." Den anden tager spejlet, kigger i det og svarer: "Selvfølgelig, den idiot er jo mig!"

Max – Det er fuldstændig åndssvagt.

Kim – Det er vel netop det, der gør det sjovt, ikke? Tror jeg.

Dom – Det afhænger af, hvordan man fortæller den.

Pat – Og især af hvem der fortæller den.

Kim – Tror du det?

Pat – Når man ved, at man vil blive henrettet, hvis man griner, hjælper det ikke ligefrem.

Kim – Synes du?

Pat – Nej.

Kim – Jeg ser, hvad du mener... Så lad os sige... Den første, der griner, får en lussing! Hvem vil lege med mig?

De andre forbliver tavse.

Max – Jeg vil gerne lege med dig, Chef.

Kim – Fint... Hvis du griner, taber du...

De tager hver et glas vand og drikker, mens de holder væsken i munden. Derefter tager de fat om hinandens hager. De forbliver stille og ubevægelige i lang tid og stirrer hinanden alvorligt i øjnene. De andre ser forvirrede til. Lidt efter lidt begynder Max at smile, før han bryder ud i latter og sprøjter derved vandet i ansigtet på den anden. Da latter er smitsom, begynder alle de andre også at le.

Kim – Så alle er smittede nu...

Dom – Han er en af vores, han er begyndt at grine som os andre...

Kim (til Max) – Godt, nu er du virkelig i karantæne.

Max forsøger at blive alvorlig igen.

Max – Til jeres ordre, Chef.

Men Max kan ikke lade være med at grine videre.

Kim – Synes du, det her er sjovt?

Max – Overhovedet ikke! Eller jo, men...

Dom – Du ser, du kan også være sjov, når du vil. Eller snarere når du ikke vil...

De fortsætter med at le hysterisk. Kim ser meget ubehageligt til mode ud, næsten skræmt af latteren.

Kim – Jeg beordrer jer til at stoppe med at grine!

Men de andre, overvældet af latteranfaldet, kan ikke stoppe. Kim holder sig for ørerne og skynder sig ud. Dom, Pat og Max holder gradvist op med at le.

Dom – Nå, hvordan føles det?

Max – At grine? Jeg ved ikke... Jeg troede, det ville gøre ondt. I virkeligheden er det ret behageligt.

Pat – Meget behageligt...

Max – Det lindrer i hvert fald.

Dom – Og at tænke på, at man engang havde ret til at grine offentligt...

Pat – Hvordan er vi endt her?

Dom – Det begyndte for længe siden, men det skete gradvist. Først forbød man at grine af visse ting. Religion, først...

Max – Og myndighederne, selvfølgelig.

Dom – Og så gjorde man Den Øverste Leder til en ny Gud, og al kritik blev en blasfemi.

Max – Alkohol blev også forbudt, for når man er fuld, har man lettere ved at grine.

Dom – Myndighederne lavede en liste over emner, man stadig måtte grine af. Med årene blev listen kortere og kortere.

Max – Til sidst besluttede de, at det nemmeste var helt at forbyde latter.

Dom – Og sådan gik det fra, at man ikke måtte grine af alt, til at man slet ikke måtte grine af noget.

Max – Til sidst havde man ikke engang lov til at grine af sig selv...

Dom – Selv de fattige havde ikke længere lov til at grine af deres egen ulykke.

Pat – Men hvordan fik de folk til at overholde forbuddet?

Dom – Myndighederne behandlede latter som en psykisk sygdom. Dem, der blev taget i at le, blev straks indlagt.

Max – Og selvfølgelig fjernede de alt, der kunne give lyst til at grine.

Dom – Aviser blev forbudt, teatre blev lukket, og selvcensur blev normen...

Max – Klovne, komikere og skuespillere blev betragtet som farlige terrorister.

Dom – Latter blev behandlet som spedalskhed i gamle dage. Folk blev muret inde i deres hjem, fordi man havde hørt dem le.

Max – Man tvang også hele befolkningen til at bære masker.

Dom – Under påskud af at beskytte sig mod en virus. I virkeligheden var det for at sikre, at ingen kunne se et smil på nogens ansigt. Disse masker blev til mundkurve.

Max – Som i visse religioner i gamle dage.

Dom – Indtil Autoriteten blev den eneste sande religion.

Max – Lidt efter lidt holdt man op med at høre nogen grine.

Dom – Ved at forbyde latter forbød man naturligvis også kritik og protest.

Max – Ingen sociale konflikter, ingen politiske debatter og derfor ingen valg.

Dom – Som det allerede var tilfældet i mange religiøse eller sekulære diktaturer.

Max – Autoriteten troede, at denne plage var endegyldigt udryddet. Men enkelte tilfælde er dukket op igen for nylig. I er blandt dem.

Pat – Hvad vil de gøre med os? Slå os ihjel?

Max – Før de eliminerer jer, eftersom I betragtes som uforbederlige grinemænd og dermed uhelbredelige, ville de bruge jer til eksperimenter.

Pat – Eksperimenter?

Max – Undersøge publikums reaktion på jeres tilstedeværelse, observere hvordan sygdommen spreder sig og se, hvilke skader latter kan forårsage i en ellers sund befolkning.

Pat ser ud mod publikum.

Pat – Så vi skulle få dem til at grine?

Dom – Vi kender kun nogle få dårlige vittigheder...

Pat – Vi bliver nødt til at lære at grine og få andre til at grine igen.

En pause.

Max – Men hvad sker der, hvis Den Øverste Leder opgiver os?

Dom – Det bliver ikke verdens ende. Snarere en ny begyndelse. Underviserne vil igen blive lærere. Og reformatorerne vil blive politikere...

Max – Og informanter som mig? Jeg kan ingenting! Hvad skal der ske med mig?

Dom – Hvis du ingenting kan, kan du altid blive skuespiller.

Sort.

Akt 4

Pat går rastløst frem og tilbage, bekymret. Hun nærmer sig publikum.

Pat – Bare rolig, vi vil snart frigive jer også. Endelig håber jeg det...

Dom ankommer.

Dom – Så, noget nyt?

Pat – Stadig ingenting. Jeg syntes at høre lidt uro udenfor. Men lyden er meget dæmpet.

Dom – Teatre er altid meget velisolerede.

Pat – Hvor er spionen blevet af?

Dom – Han er ved at spise de sidste pizzaer...

Pat – Vi er stadig fanget her, afskåret fra verden. Det er dage siden, vi sidst har hørt noget fra omverdenen.

Dom – Når der ikke er mere tilbage i fryseren, vil vi sulte ihjel. Vi, der troede, vi ville dø af grin...

Pat – Tror du, vi slipper ud herfra i live?

Dom – Var vi ikke allerede døde, før denne karantæne...?

Pat – Du har ret. Den eneste virkelige sygdom, vi har lidt af længe, er sortsynet.

Dom – Og latter er snarere dens modgift.

Max vender tilbage.

Max – Jeg hører mærkelige lyde udenfor... Gør I ikke?

Dom – Nej...

De lytter alle tre opmærksomt.

Pat – Ah ja, måske... Det lyder meget langt væk...

Dom – Det lyder som... eksplosioner, ikke?

Max – Eksplosioner? Så må det være lattereksplosioner.

Kim vender tilbage. Hans ansigt er blegt, og hans tøj er i uorden. Han holder et skilt med en latterforbudt-piktogram: et smilende ansigt som en emoji, krydset over med en rød streg.

Max – Du ser ikke godt ud, Chef. Hvad sker der?

Kim – Situationen har udviklet sig...

Max – Og ikke i den gode retning, åbenbart.

Kim – Det afhænger af, hvem man spørger.

Max – Har epidemien spredt sig?

Kim – Desværre, det er blevet en pandemi på verdensplan. En ukontrollerbar latterkrise. Et generelt latterudbrud. Der rapporteres lattereksplosioner overalt i byen.

Max – Er det så alvorligt?

Kim – Der bryder latter ud på alle gadehjørner. Politiet er fuldstændig magtesløse. Værre endnu. Mange betjente er allerede døde af grin... De ler, indtil deres kæber går af led. De ler, indtil deres ribben sprænges! De vrider sig af grin! De falder om af latter! De ler som gale! De ler som pukkelryggede! De ler, så de ruller rundt på jorden! De griner så de tisser i bukserne! De græder af grin!

Max – Ah, så man kan også græde af grin?

Kim – Kender du udtrykket "jo flere tosser, jo mere latter"?

Max – Nej.

Kim – Nå, så kan jeg fortælle dig, at hele verden er blevet sindssyg!

Dom – Så revolutionen er i gang...

Kim – Hele vores system er ved at kollapse. Myndighederne har trukket sig, og Den Øverste Leder har forladt landet.

Max – Den Øverste Leder? Men hvor er han taget hen?

Kim – Han har søgt politisk asyl i Vatikanet. Der er han i det mindste sikker på ikke at dø af grin.

Pat – Og hvad vil du gøre med os?

Kim – Det er ikke længere nødvendigt at holde jer i karantæne. I er frie.

Dom – Endelig... Jeg glæder mig til at se det. Folk, der griner på åben gade, i offentlig transport, og hvorfor ikke i biografer og teatre i morgen?

Kim – Det er slet ikke sjovt for mig.

Pat – Kom nu! Kom og få en ordentlig griner med os!

Dom – Kender du den her? Det er historien om en tosse, der ville forbyde hele verden at grine...

Max – Og til sidst er det ham, der bliver kvalt af grin.

De andre bryder ud i høj latter. Kim får også et nervøst latteranfald, der hurtigt bliver til ukontrollerbare kramper, og hun kolliderer. Pat bøjer sig over hende.

Pat – Hun er død! Så man kan virkelig dø af grin?

Max – Det er et fænomen, vi for nylig har observeret. Autoritetens ledere dør på stedet, når de bliver udsat for en storm af latter.

Dom – Det var derfor, de ville stoppe epidemien for enhver pris.

Pat (*til Max*) – Men du er ikke død.

Max – Sandsynligvis fordi jeg ikke troede på det længere...

Dom – Du var allerede vaccineret, så at sige. Ligesom os!

Pat – Så vi er frie?

Dom – Frie til at grine af alt igen!

Pat – Og vi, der troede, vi var her på grund af fugleinfluenzaen eller Tsingtaovirus.

Max – Hvad gør vi nu?

Dom – Vi lærer at grine igen. Vi lærer at leve igen.

Pat – Det skræmmer mig lidt...

Dom – Det er normalt. I begyndelsen ved frigivne slaver ikke, hvad de skal stille op med deres frihed.

Max – Kan jeg begynde at drikke igen?

Pat – Selvfølgelig! Men du får måske slet ikke brug for det længere.

Max – Det er vidunderligt! Men det giver en slags svimmelhed.

Dom – Ja... Vi er duer fra en afdød tryllekunstner.

Max – Hvad betyder det?

Dom – Vi blev født af et tryllesnummer. Men tryllekunstneren, der fik os til at opstå fra intetheden, er væk. Vi forstår ikke længere illusionen, der skabte os, og vi ved ikke længere, hvad vi skal stille op med vores vinger...

Pat – Det er smukt, det du siger.

Dom – Det er poesi.

Pat – Poesi?

Dom – En anden ting, de havde forbudt.

Pat – Er der flere ting som det?

Dom – Mange flere! Orgasme, for eksempel. Ved du heller ikke, hvad det er?

Pat – Jeg har jo sagt det, jeg er gift...

Sort.

Dom – Jeg skal vise dig det senere, privat... Du vil se. Orgasmen er for kærligheden, hvad latteren er for intelligensen, eller hvad et nys er for en forkølelse. Det helbreder ikke, men det lindrer i øjeblikket.

Kim kommer til bevidsthed.

Pat – Se, det ser ud til, at hun alligevel ikke er helt død.

Max – Hun måtte heller ikke tro på det længere.

Kim – Hvad skete der med mig?

Pat – Du blev ramt af et latteranfald. Bare rolig, det skal nok gå nu.

Max – Og publikum? Vi havde glemt dem.

Dom – Nu hvor vi igen har lov til at få dem til at grine uden frygt...

Max – Har vi lov, Chef?

Kim – Vi er trods alt i et teater.

Dom – Så må vi finde på nye vittigheder.

Kim – Ja, for den der historie om de to gale, der ser sig selv i spejlet, den har jeg stadig ikke forstået...

Dom – Faktisk er det en symbolsk historie.

Kim – Symbolsk? Hvad er det nu for noget?

Dom – Humor er et spejl. Det er det spejl, som skuespillerne holder op for publikum, så de kan le af deres egne fejl og mangler.

Pat – Og vi kan alle genkende os selv i dette spejl.

Dom – Alle. Bortset fra de gale, som foretrækker at knuse spejlet for ikke at se det forvrængede ansigt, det viser dem.

Max – Så lad os grine!

Dom – Det er vores frihed, og for at citere en humorist fra sidste århundrede: *Frihed slides kun, hvis man ikke bruger den.*

Pat – Lad os grine sammen, men lad os grine af alt...

Max – For hvis vi i dag ikke længere kan grine af alt, kan vi i morgen slet ikke grine.

Max tager skiltet med latterforbud og sætter det ned over hovedet på Kim. De bryder alle ud i en rungende latter, som kan forstærkes af forhåndsindspillet latter.

Sort.

Slut.

Jean-Pierre Martinez

Jean-Pierre Martinez er en fransk dramatiker af spansk oprindelse, hvis ukonventionelle karrierevej har formet hans unikke kunstneriske stemme. Med en omfattende akademisk baggrund har han opnået grader i økonomi og markedsføring (*Sciences Po*), spansk og engelsk litteratur (*Sorbonne*), lingvistik og semiologi (*École des Hautes Études en Sciences Sociales*), samt manuskriptskrivning (*Conservatoire Européen d'Écriture Audiovisuelle*).

Hans alsidige karriere omfatter blandt andet at spille trommer i rockbands, arbejde som semiolog i reklamebranchen, skrive tv-manuskripter, undervise i fransk på et universitet i Texas og lede manuskriptværksteder i Paris.

I dag bliver hans skuespil opført på fem kontinenter. Som en stærk fortaler for dramatikeres uafhængighed tog Martinez en modig beslutning om at gøre alle sine skuespil frit tilgængelige for teatergrupper via sin hjemmeside. Hans værker, der er oversat til mere end tyve sprog, har nået et globalt publikum, inklusive fremvoksende teatergrupper og områder, hvor teater bruges som et redskab til social forandring. Hans skuespil bliver nu også studeret på skoler og universiteter i Frankrig og internationalt, hvilket yderligere bekræfter hans indflydelse.

Gennem de 114 teaterstykker, han har skrevet til dato, skaber Jean-Pierre Martinez et særegent og fascinerende univers. Han mestrer genrekrydsning og bliver ofte sammenlignet med ikoniske franske komedieforfattere som *Feydeau* og *Courteline*, mens hans stil også bærer præg af *Ionescos* absurdisme. Selvom hans skuespil er forankret i hverdagen, glider de ofte over i det surrealistiske eller fantastiske og bliver levendegjort gennem naturlige og slagkraftige dialoger.

Martinez' ekspertise inden for narratologi og manuskriptskrivning afspejles i hans velstrukturerede plots, der er fyldt med uventede drejninger. Hans værker indeholder ofte en skarp social kommentar, hvor karikatur og parodi skildrer karakterer, der både er ofre for samfundets normer og medskyldige i at opretholde dem. Denne dobbelttydighed afspejler *Molières* satiriske ånd, hvor en skarp kritik kombineres med dyb menneskelighed.

For Jean-Pierre Martinez er teater mere end blot underholdning—det er et rum for refleksion og handling. Komediens bliver et stærkt redskab til at forsvare universelle værdier som frihed, lighed og retfærdighed. Bag humoren konfronterer hans skuespil brændende spørgsmål såsom sekularismens forsvar, demokratiets trusler, populismens fremmarch, genopblussen af ekstreme ideologier og de økologiske udfordringer, menneskeheden står overfor.

Gennem sin brug af humor og metateater udforsker Martinez skuespillernes, publikums og teatrets roller. Denne tilgang tilføjer en dybde til hans værker, der sikrer, at de appellerer til et bredt publikum, samtidig med at de forbliver lettilgængelige. Hans engagement i at skabe tankevækkende, men samtidig underholdende skuespil understreger teatrets fortsatte relevans i det moderne samfund.

Jean-Pierre Martinez' vision for teater er uforbeholdent folkelig i den fineste forstand: engagerende uden at være forenklet, respektløst uden at være vulgært, og socialt engageret uden at være belærende. Hans værker fortsætter med at inspirere og underholde publikum over hele verden.

Denne tekst er beskyttet af lovgivningen om ophavsret. Kriminel krænkelse af ophavsretten vil blive undersøgt og kan medføre en maksimal straf på op til 3 års fængsel samt en bøde på 300.000 EUR.

Alle skuespil af Jean-Pierre Martinez kan downloades gratis fra hans hjemmeside. Dog kræves der forudgående tilladelse fra forfatteren til enhver offentlig opførelse, uanset om den udføres af professionelle eller amatørgrupper.

For at kontakte Jean-Pierre Martinez
og anmode om tilladelse til at opføre et af hans værker:

<https://comediatheque.net/>
<https://jeanpierremartinez.net/>

Avignon – Februar 2025

© La Comédiathèque

Skuespil tilgængeligt for gratis download